

[Indenrigsministeren.]

det givet, at låneforeningen står stærkere over for kreditorerne, end de enkelte elværker vil gøre.

Det er klart, at denne låneforening må hvile på frivillig basis. Ingen virksomhed vil blive tvunget ind i låneforeningen. Jeg kan meget vel se, at der, som det ærede medlem pegede på, kan opstå praktiske problemer omkring administrationen af låneforeningen, men disse problemer er efter mit skøn ikke større, end at de lader sig overvinde.

Det ærede medlem føjede dertil en bemærkning om, at det centrale formentlig var, at man via foreningen ville skaffe sig et udgangspunkt for opnåelse af udenlandske lån, og det ærede medlem brugte det udtryk, at det var en genvej til de udenlandske lån. Jeg vil gerne understrege, hvad der er sagt tidligere, at der ikke med dette lovforslags gennemførelse åbnes mulighed for en særstilling for elværkerne. Der er intet underhåndstilsagn givet om, at denne forening vil få tilladelse til at optage udenlandske lån. I øjeblikket er adgangen til at optage sådanne udenlandske lån helt lukket. Dette lovforslags ophøjelse til lov ændrer intet heri.

Det ærede medlem mente, at de store værker burde være selvfinansierende, og det ærede medlem hr. Bækgaard støttede denne betragtning. Det er dog et spørgsmål, om man på længere sigt tør fastholde, at selv de største værker skal være selvfinansierende.

Det ærede medlem kom med en bemærkning om, at nu truedes der jo med, at elværkerne skulle være et statsligt skatteobjekt. Må jeg dertil sige, at der ikke er taget endelig stilling til sammensætningen af skattebuketten. Det vil nok ske i løbet af en uges tid, og vi kan vel så til den tid diskutere spørgsmålet.

Det ærede medlem hr. Bækgaard stillede mig det direkte spørgsmål, om det lån på 424 mill. kr., som elværkerne har optaget hos staten, skal ændre status ved dette

lovforslags gennemførelse. Det er ikke tilfældet. Det er en operation, som er afsluttet. Dette lovforslag er fremsat med henblik på fremtiden.

Jeg takker for den venlige modtagelse fra, forstår jeg, i hvert fald godt og vel halvdelen af det høje tings medlemmer og for en vis velvilje fra den øvrige del af det høje ting.

Johan Philipsen: Jeg skal ikke diskutere virkningen af udenlandske lån til henholdsvis elværker og kommuner ret længe med den højtærede indenrigsminister. Jeg er enig med ham, når han siger, at der ikke er nogen klar principiel forskel, for det er anlægsinvesteringer i begge tilfælde. Det kan ikke bestrides. Men man opdager unægtelig en meget væsentlig forskel, hvis man vil forsøge at se, hvad der købes, og hvorledes det købte bliver anvendt her i landet. Jeg har svært ved at finde kommunale anlæg, hvor der ikke er tale om en masse dansk arbejdskraft og en masse danskproducerede ting ved siden af de udenlandske indkøb, som selvfølgelig også forekommer; noget lignende finder man ikke ved elværkernes køb i udlandet af turbiner, kedler og andet. Det er udenlandske ting, vi importerer — det er for så vidt direkte udenlandsk arbejdskraft.

Så nævnte det ærede medlem hr. Stæhr Johansen skattebuketten, og det blev senere taget op af den højtærede minister. Mine sidste bemærkninger gik ud på, at vi nu har fået en kemisk industri her i landet, og at det danske erhvervsliv i øvrigt har indrettet sig efter en lav energipris. Dette indeholdt automatisk, at også jeg vender mig imod den skattebuket, jeg har læst om.

Jeg er kommet herop med et bestemt formål, nemlig nogle enkelte bemærkninger til det ærede medlem hr. Bækgaard. Det ærede medlem anvendte udtrykket „en uheldig økonomisk politik“. Det kan jeg ikke som en af elværkernes egne lade stå hen upåtalte fra tingets talerstol. Det er nemlig ikke rigtigt. Der er visse ting i den